

บทที่ 4 แหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมที่กระทบต่อสุขภาพ

4.1. ฐานข้อมูลสำมะโนประชากร

ฐานข้อมูลสำมะโนประชากร จัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นฐานข้อมูลสำคัญที่มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องทุก 10 ปี มีความครอบคลุมประชากรทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ณ วันที่ 1 เมษายนของปีที่มีการทำสำมะโนประชากร โดยการจัดเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน คือการสำมะโนประชากร (Population Census) และการสำมะโนเคหะ (Housing Census) โดยข้อมูลทั้ง 2 ส่วนนี้ มีแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูล 2 ลักษณะคือ แบบสั้น (Short form) ที่ใช้เก็บข้อมูลประชากรทุกคนและครัวเรือนทุกครัวเรือน และแบบยาว (Long form) ที่ใช้เก็บข้อมูลประชากรและครัวเรือน ตัวอย่าง 20%

การวิเคราะห์แหล่งข้อมูล จะประกอบด้วย 1) รายการข้อมูลที่บ่งชี้บุคคลและครัวเรือน (Personal and Household identifier) ที่ใช้สำหรับเชื่อมโยงกับข้อมูลบุคคลของแหล่งข้อมูลอื่น 2) รายการข้อมูลที่บ่งชี้พื้นที่ (Area identifier) ที่ใช้สำหรับเชื่อมโยงกับข้อมูลพื้นที่ของแหล่งข้อมูลอื่น 3) รายการข้อมูลตัวแปรด้านเศรษฐกิจ สังคม ที่จะสามารถใช้เปรียบเทียบได้ 4) รายการข้อมูลตัวแปรด้านสุขภาพ ข้อมูลการสำมะโนประชากรและเคหะ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในข้อมูลสำมะโนประชากร (100%)

ข้อมูลบ่งชี้บุคคล ครัวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
ข้อมูลประชากรและเคหะ 100% (แบบสั้น)			
	-ภาค -จังหวัด -อำเภอ/เขต -ตำบล/แขวง -เขตการปกครอง -เขตสำมะโน -ชุมชนอาคารที่/หมู่ที่	-ภาษา -ศาสนา -สัญชาติ -ชั้นที่กำลังเรียน -การอ่านออกเขียนได้ -ชั้นสูงสุดที่เรียนจบ -อาชีพหลักในรอบปี -ลักษณะงานหรือประเภท กิจการ -สถานภาพการทำงาน	

ตารางที่ 7 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในข้อมูลสำมะโนประชากร (20%)

ข้อมูลบ่งชี้บุคคล คร่าวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
ข้อมูลประชากร 20% (แบบยาว) เพิ่มเติมจากแบบสั้น			
	เหมือน แบบสั้น	-อาชีพในรอบสัปดาห์ -ความพร้อมในการทำงาน -การย้ายถิ่น	-จำนวนบุตรเกิดรอดที่มีชีวิต -จำนวนบุตรเกิดรอดที่ตาย -จำนวนบุตรเกิดใหม่ในรอบปีที่แล้ว

ตารางที่ 8 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในข้อมูลสำมะโนเคหะ

ข้อมูลบ่งชี้บุคคล คร่าวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
ข้อมูลเคหะ 20% (แบบยาว) เพิ่มเติมจากแบบสั้น			
	เหมือน แบบสั้น	-ประเภทที่อยู่อาศัย -ลักษณะของที่อยู่อาศัย -การครอบครองที่อยู่อาศัย -การถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน -เครื่องใช้ในครอบครอง ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า โทรศัพท เครื่องปรับอากาศ พัดลม รถยนต์ รถจักรยานยนต์ จักรยานสองล้อ เครื่องจักร ในการเกษตร รถอีแต๋น	

ข้อจำกัดของข้อมูลสำมะโนประชากร ก็คือไม่มีรายการข้อมูลที่ชี้บ่งชี้บุคคลและครัวเรือน ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเป็นรายบุคคลหรือครัวเรือน กับแหล่งข้อมูลอื่นได้ แต่สามารถนำข้อมูลในระดับพื้นที่ (ได้ถึงระดับหมู่บ้าน) ไปใช้กับฐานข้อมูลอื่นได้ โดยสามารถแสดงข้อมูลภาวะเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การศึกษา อาชีพ สัญชาติ สภาพการทำงาน ในระดับหมู่บ้าน และข้อมูลสินทรัพย์ ในระดับอำเภอ (เนื่องจากการสุ่มตัวอย่าง 20%) ข้อมูลดังกล่าว สามารถใช้หาความสัมพันธ์กับตัวแปรทางสุขภาพระดับพื้นที่ (ระดับเดียวกัน) จากแหล่งข้อมูลอื่นๆ ได้ สำหรับข้อมูลสำมะโนประชากรเอง มีตัวแปรทางสุขภาพน้อยมาก

4.2. ฐานข้อมูลการสำรวจทางสุขภาพ

ข้อมูลการสำรวจทางสุขภาพ นับว่าเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้เปรียบเทียบภาวะสุขภาพ ระหว่างกลุ่มทางสังคม เนื่องจากในการสำรวจเดียวกัน อาจจะมีตัวแปรทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม กับ ตัวแปรทางสุขภาพ ทำให้สามารถเปรียบเทียบสภาวะสุขภาพตามกลุ่มทางเศรษฐกิจสังคมได้ แต่จำกัดเฉพาะที่มีเก็บในการสำรวจเดียวกัน เนื่องจากความแตกต่างในการสุ่มตัวอย่าง จึงไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระดับบุคคลระหว่างการสำรวจที่ต่างกันได้ แต่อาจจะเปรียบเทียบข้อมูลในระดับพื้นที่ (ที่มีความเป็นตัวแทน) ได้ เช่น เปรียบเทียบในระดับภาค หรือจังหวัด ทั้งนี้ขึ้นกับวิธีการสุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่าง

การสำรวจทางสุขภาพที่สำคัญ ได้แก่ การสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร การสำรวจอนามัยและสวัสดิการครัวเรือน การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ การสำรวจสภาวะสุขภาพของประชาชนโดยการตรวจร่างกาย การสำรวจภาวะสุขภาพอนามัยประชาชนระดับจังหวัด การเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวี การสำรวจระบาดวิทยาสุขภาพจิต ฯลฯ

การวิเคราะห์แหล่งข้อมูล จะประกอบด้วย 1) รายการข้อมูลที่บ่งชี้บุคคลและครัวเรือน (Personal and Household identifier) ที่ใช้สำหรับเชื่อมโยงกับข้อมูลบุคคลของแหล่งข้อมูลอื่น 2) รายการข้อมูลที่บ่งชี้พื้นที่ (Area identifier) ที่ใช้สำหรับเชื่อมโยงกับข้อมูลพื้นที่ของแหล่งข้อมูลอื่น 3) รายการข้อมูลตัวแปรด้านเศรษฐกิจ สังคม ที่จะสามารถใช้เปรียบเทียบได้ 4) รายการข้อมูลตัวแปรด้านสุขภาพ ข้อมูลการสำรวจทางสุขภาพ แต่ละการสำรวจ มีรายละเอียดดังนี้

1) การสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร (Survey of Population Change)

ตารางที่ 9 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในการสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร (1)

ข้อมูลบ่งชี้บุคคล ครัวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
การสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)			
ปีพ.ศ. 2538-2539			
	-ภาค -จังหวัด -เขตการปกครอง -ชุมชนอาคารที่/หมู่ที่	-ชั้นสูงสุดที่เรียนจบ -อาชีพหลักในรอบปีที่แล้ว -ประเภทกิจการ -สถานภาพการทำงาน	-จำนวนบุตรเกิดรอดที่ยังมีชีวิต -จำนวนบุตรเกิดรอดที่ตายไปแล้ว -การคุมกำเนิด -เด็กเกิดใหม่ -วันเดือนปีที่ตาย -สถานที่ตาย -สาเหตุการตาย

ตารางที่ 10 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในการสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร (2)

ข้อมูลบ่งชี้บุคคล คร่าวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
การสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)			
ปีพ.ศ. 2548-2549 (เพิ่มเติม)			
-ชื่อ นามสกุล -เลขประจำตัวประชาชน	เหมือนปีพ.ศ. 2538-2539	-การอ่านออกเขียนได้ -รายได้ -ลักษณะที่อยู่อาศัย -สถานภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย -สินทรัพย์ (เตียง เต้าหู้ต้มอาหาร เต้าอบไมโครเวฟ กระจกต้มน้ำไฟฟ้า ตู้เย็น เต็ดไฟฟ้า หม้อหุงต้มไฟฟ้า พัดลม วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ เครื่องซักผ้า เครื่องปรับอากาศ เครื่องทำน้ำร้อน เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรสาร รถยนต์ รถบรรทุก เล็ก ปิกอัพ รถตู้ รถอีแต่น เรือยนต์ รถจักรยานยนต์ จักรยาน	เหมือนปีพ.ศ. 2538-2539

ข้อมูลการสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร ดำเนินการโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ทุก 10 ปี เน้นไปที่ข้อมูลการเกิดและการตาย โดยล่าสุดมีข้อมูลที่บ่งชี้บุคคล (เลขประจำตัวประชาชน) ทำให้เชื่อมโยงกับข้อมูลอื่นๆได้ รวมทั้งมีข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน (รายได้ การศึกษา สินทรัพย์) แต่ข้อมูลมักจะเป็นตัวแทนในระดับภาคเท่านั้น ไม่สามารถวิเคราะห์ในระดับจังหวัดได้

2) การสำรวจอนามัยและสวัสดิการครัวเรือน (Health and Welfare Survey)

ตารางที่ 11 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในการสำรวจอนามัยและสวัสดิการครัวเรือน

ข้อมูลบ่งชี้บุคคล ครัวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
การสำรวจอนามัยและสวัสดิการครัวเรือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ)			
-บ้านเลขที่ ถนน -ชื่อหัวหน้าครัวเรือน	-ภาค -จังหวัด -อำเภอ/เขต -ตำบล/แขวง -ชุมชนอาคารที่/หมู่ที่	-การศึกษาสูงสุด -อาชีพหลักในรอบปีที่แล้ว -ประเภทกิจการ -สถานภาพการทำงาน -รายได้ -สิทธิการรักษา	-สวัสดิการรักษายาบาล -สถานพยาบาลหลัก -ความพึงพอใจบริการ -การเจ็บป่วย -การใช้บริการ -ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ -การใช้สิทธิการรักษา -การใช้บริการโรคเรื้อรัง -การนอน โรงพยาบาล -การใช้บริการทันตกรรม -การประเมินสถานะสุขภาพตนเอง -การสูบบุหรี่ -การดื่มสุรา -การสวมหมวกนิรภัย -การใช้เข็มขัดนิรภัย -การเกิดอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ

ข้อมูลการสำรวจอนามัยและสวัสดิการครัวเรือน ดำเนินการโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยมีการสำรวจอย่างต่อเนื่อง ในช่วงหลังมีข้อมูลด้านสุขภาพที่ครอบคลุมทั้งด้านการเจ็บป่วย การบาดเจ็บ การใช้บริการ การใช้สิทธิการรักษา ค่าใช้จ่าย พฤติกรรมสุขภาพ และการประเมินสถานะสุขภาพของตนเอง โดยมีข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคม (การศึกษา อาชีพ รายได้) แต่ข้อมูลมักจะเป็นตัวแทนในระดับภาค และมีข้อจำกัดในการเชื่อมโยงข้อมูลระดับบุคคลครัวเรือนกับฐานข้อมูลอื่นๆ

3) การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ (Behavioral Risk Factors Surveillance System)

ตารางที่ 12 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อ

ข้อมูลบ่งชี้บุคคลครัวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ (สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค)			
-บ้านเลขที่ ที่อยู่	-เขตสาธารณสุข -จังหวัด -อำเภอ -เขตการปกครอง -หมู่บ้าน	-ภาษา -ศาสนา -การศึกษาสูงสุด -ภาวะการทำงาน -สถานภาพการทำงาน -อาชีพปัจจุบัน -รายได้ต่อเดือน -สิทธิการรักษา	-น้ำหนัก ส่วนสูง -เส้นรอบเอว -การประเมินสถานะสุขภาพ -การเจ็บป่วยทางจิต -สิทธิการรักษาและการใช้ -การเข้าถึงบริการ -การตรวจสุขภาพ -การใช้บริการฉุกเฉิน -ความพึงพอใจ -การตรวจและรักษาความดันโลหิตสูง -การตรวจน้ำตาลในเลือดและการรักษาเบาหวาน -โรคเรื้อรัง -คุณภาพชีวิต -กิจกรรมทางกายและการออกกำลังกาย -การรับประทานผัก ผลไม้ -การบาดเจ็บและปัจจัยเสี่ยง -การสูบบุหรี่ -การบริโภคสุรา -สุขภาพสตรี -ความรุนแรง

การสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อและการบาดเจ็บ เป็นการสำรวจใหม่ ดำเนินการโดยสำนักโรคไม่ติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการมาแล้ว 3 ครั้ง ครั้งล่าสุดดำเนินการทุกจังหวัด สามารถแสดงข้อมูลในระดับจังหวัด และมีข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคม (การศึกษา อาชีพ รายได้) แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลกับฐานข้อมูลอื่นได้

4) การสำรวจสภาวะสุขภาพของประชาชนโดยการตรวจร่างกาย (National Health Examination Survey)

ตารางที่ 13 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในการสำรวจสภาวะสุขภาพโดยการตรวจร่างกาย

ข้อมูลบ่งชี้บุคคล คร่าวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
การสำรวจสภาวะสุขภาพโดยการตรวจร่างกาย (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข)			
	-เขตสาธารณสุข -จังหวัด -อำเภอ -เขตการปกครอง -หมู่บ้าน	-ภาษา -ศาสนา -การศึกษาสูงสุด -ภาวะการทำงาน -สถานภาพการทำงาน -อาชีพปัจจุบัน -รายได้ต่อเดือน -หนี้สิน	-การประเมินสถานะสุขภาพ (การเคลื่อนไหว การดูแล ตนเอง การเจ็บปวด การมี สมาธิ สัมพันธภาพกับ บุคคลอื่น การมองเห็น การ นอนหลับ อารมณ์) -การบริโภคอาหาร -กิจกรรมทางกาย -การสูบบุหรี่ -การบริโภคสุรา -โรคและปัญหาสุขภาพ -การบาดเจ็บและอุบัติเหตุ -พฤติกรรมทางเพศ -การตรวจร่างกาย (ความดัน น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบ เอว) -การตรวจเลือด (น้ำตาล เม็ด เลือด โคเลสเตอรอล)

การสำรวจสภาวะสุขภาพของประชาชนโดยการตรวจร่างกาย เป็นการสำรวจเดียวที่มีการตรวจร่างกายและตรวจเลือด ดำเนินการมาแล้ว 3 ครั้ง ครั้งล่าสุด สามารถแสดงข้อมูลในระดับเขตสาธารณสุข (12 เขต) และกรุงเทพมหานคร โดยมีข้อมูลปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคม (การศึกษา อาชีพ รายได้ หนี้สิน) แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลกับฐานข้อมูลอื่นได้

4.3. ฐานข้อมูลทะเบียนและระบบเฝ้าระวัง

ข้อมูลด้านสถานะสุขภาพ โรคและบริการสุขภาพ จากข้อมูลทะเบียนและระบบเฝ้าระวัง ก็สามารถนำมาใช้เพื่อการวิเคราะห์ผลกระทบของปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคม ต่อสุขภาพได้เช่นกัน เนื่องจากในฐานข้อมูลดังกล่าวบางฐาน ก็มีข้อมูลปัจจัยทางสังคม เช่น อาชีพ ทำให้สามารถจำแนกข้อมูลตามอาชีพได้ แต่จำเป็นต้องวิเคราะห์เป็นอัตราป่วยหรือตาย ตามกลุ่มอาชีพ โดยต้องมีข้อมูลจำนวนประชากรแต่ละกลุ่มอาชีพจากแหล่งข้อมูลอื่น มาเป็นฐานของการคำนวณ และบางฐานข้อมูลก็มีข้อมูลบ่งชี้บุคคล ซึ่งอาจจะช่วยในการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลที่มีข้อมูลการเศรษฐกิจสังคมได้ (แต่ไม่่ง่ายนัก เนื่องจากยังไม่มีฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคม ที่มีข้อมูลบ่งชี้บุคคล)

ข้อมูลหลักที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ ประกอบด้วย ข้อมูลมรณบัตร ข้อมูลการเฝ้าระวังโรคติดต่อ ข้อมูลการเฝ้าระวังการบาดเจ็บ ข้อมูลผู้ป่วยในโรงพยาบาล ข้อมูลทะเบียนเฉพาะโรค เช่น ทะเบียนมะเร็ง ทะเบียนโรคเบาหวาน เป็นต้น

การวิเคราะห์แหล่งข้อมูล จะประกอบด้วย 1) รายการข้อมูลที่บ่งชี้บุคคลและครัวเรือน (Personal and Household identifier) ที่ใช้สำหรับเชื่อมโยงกับข้อมูลบุคคลของแหล่งข้อมูลอื่น 2) รายการข้อมูลที่บ่งชี้พื้นที่ (Area identifier) ที่ใช้สำหรับเชื่อมโยงกับข้อมูลพื้นที่ของแหล่งข้อมูลอื่น 3) รายการข้อมูลตัวแปรด้านเศรษฐกิจ สังคม ที่จะสามารถใช้เปรียบเทียบได้ 4) รายการข้อมูลตัวแปรด้านสุขภาพ โดยแต่ละฐานข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1) ข้อมูลมรณบัตร (โดยสำนักทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย)

ตารางที่ 14 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในข้อมูลมรณบัตร

ข้อมูลบ่งชี้บุคคล ครัวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
-ชื่อ นามสกุล -เลขประจำตัวประชาชน -บ้านเลขที่ ที่อยู่	-จังหวัด ที่อยู่ -อำเภอ ที่อยู่ -ตำบล ที่อยู่ -หมู่บ้าน ที่อยู่ -จังหวัด ที่ตาย -อำเภอ ที่ตาย -ตำบล ที่ตาย -หมู่บ้าน ที่ตาย	-อาชีพ	-วันเดือนปีที่ตาย -สถานที่ตาย -สาเหตุการตาย

2) ข้อมูลเฝ้าระวังโรคติดต่อ (โดยสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค)

ตารางที่ 15 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในข้อมูลการเฝ้าระวังโรคติดต่อ

ข้อมูลบ่งชี้บุคคลครัวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
-ชื่อ นามสกุล -บ้านเลขที่ ที่อยู่ -เลขประจำตัวผู้ป่วย	-จังหวัด ที่อยู่ -อำเภอ ที่อยู่ -ตำบล ที่อยู่ -หมู่บ้าน ที่อยู่ -โรงพยาบาลที่รักษา	-อาชีพ	-วันเดือนปีที่ป่วย -โรคที่ป่วย -วันที่รักษา -สภาพปัจจุบัน

3) ข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บ (โดยสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค)

ตารางที่ 16 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในข้อมูลการเฝ้าระวังการบาดเจ็บ

ข้อมูลบ่งชี้บุคคลครัวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
-ชื่อ นามสกุล -เลขประจำตัวผู้ป่วย	-จังหวัด -โรงพยาบาลที่รักษา	-อาชีพ	-วันเวลาที่เกิดเหตุ -วันเวลาที่มาถึงโรงพยาบาล -สถานที่เกิดเหตุ -สาเหตุการบาดเจ็บ -พฤติกรรมเสี่ยง -การมาโรงพยาบาล -การปฐมพยาบาล -ความรุนแรง -วินิจฉัยการบาดเจ็บ -ผลการรักษา

4) ข้อมูลผู้ป่วยในโรงพยาบาล (โดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ)

ตารางที่ 17 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในข้อมูลผู้ป่วยในโรงพยาบาล

ข้อมูลบ่งชี้บุคคลครัวเรือน	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
-ชื่อ นามสกุล -เลขประจำตัวผู้ป่วย -เลขประจำตัวประชาชน	-จังหวัด -โรงพยาบาลที่รักษา	-อาชีพ -สิทธิการรักษา	-การวินิจฉัยโรค -หัตถการและการผ่าตัดที่ได้รับ -ค่าใช้จ่ายบริการ -ผลการรักษา

5) ข้อมูลทะเบียนมะเร็งประชากร (โดยสถาบันมะเร็งแห่งชาติ)

ตารางที่ 18 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในข้อมูลทะเบียนมะเร็งประชากร

ข้อมูลบ่งชี้บุคคล คร่าวๆ	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
-ชื่อ นามสกุล -เลขประจำตัวผู้ป่วย -เลขประจำตัวประชาชน -บ้านเลขที่ ที่อยู่	-จังหวัด -อำเภอ -โรงพยาบาลที่รักษา	-เชื้อชาติ -ศาสนา	-วันที่วินิจฉัย -ตำแหน่ง/อวัยวะที่เป็น มะเร็ง -ระยะของมะเร็ง -การแพร่กระจายของโรค -การรักษา -สภาพล่าสุด -สาเหตุการตาย

6) ข้อมูลทะเบียนผู้ป่วยเบาหวาน (โดยสมาคมโรคต่อไรรื้อท่อ)

ตารางที่ 19 ข้อมูลบ่งชี้ ตัวแปรเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพในข้อมูลทะเบียนผู้ป่วยเบาหวาน

ข้อมูลบ่งชี้บุคคล คร่าวๆ	ข้อมูลบ่งชี้พื้นที่	ตัวแปรเศรษฐกิจ สังคม	ตัวแปรสุขภาพ
-ชื่อ นามสกุล -เลขประจำตัวผู้ป่วย -เลขประจำตัวประชาชน -บ้านเลขที่ ที่อยู่	-จังหวัด -อำเภอ -โรงพยาบาลที่รักษา	-การศึกษา -อาชีพ -สิทธิการรักษา	-วันที่วินิจฉัย -วินิจฉัย -น้ำหนัก ส่วนสูง ความดัน -การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา -ระดับน้ำตาลในเลือด -ระดับไขมันในเลือด -ภาวะแทรกซ้อน -การรักษา -ประวัติในครอบครัว

ข้อมูลมรณบัตร เป็นข้อมูลหลักที่ใช้วิเคราะห์การตายของประชากรไทย ดำเนินการโดยกระทรวงมหาดไทย มักจะต้องวิเคราะห์เป็นอัตราการตายของพื้นที่ สามารถวิเคราะห์ได้ถึงระดับหมู่บ้าน โดยต้องมีข้อมูลจำนวนประชากรกลางปีในระดับเดียวกัน จากแหล่งข้อมูลอื่น สามารถเปรียบเทียบกับปัจจัยเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่ เพื่อบอกความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่กับการตายได้ นอกจากนี้ การที่ฐานข้อมูลนี้มีเลขประจำตัวประชาชน ก็จะช่วยในการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลบุคคลอื่นๆที่มีเลขประจำตัวประชาชนได้ แต่ฐานข้อมูลมรณบัตร มีปัญหาเรื่องคุณภาพของข้อมูลสาเหตุการตาย โดยเฉพาะการตายที่เกิดขึ้นนอกโรงพยาบาล

ข้อมูลการเฝ้าระวังโรคติดต่อ ดำเนินการโดยสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค เป็นระบบที่มีการจัดเก็บมายาวนาน มีข้อมูลโรคมกกว่า 50 โรค ที่ได้รับการวินิจฉัยจากสถานพยาบาล ตั้งแต่สถานีอนามัย ข้อมูลครอบคลุมทุกจังหวัด อำเภอ ตำบล สามารถใช้วิเคราะห์อัตราป่วยของพื้นที่ได้ เมื่อเชื่อมโยงกับปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่ ก็จะสามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่กับอัตราป่วยของพื้นที่ได้

ข้อมูลเฝ้าระวังการบาดเจ็บ จัดเก็บในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป 28 แห่งทั่วประเทศ ดำเนินการโดยสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค มีข้อมูลผู้บาดเจ็บที่มาโรงพยาบาล แต่มีข้อจำกัดในการเชื่อมโยงข้อมูล และหาความสัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคม เนื่องจากไม่สามารถสะท้อนข้อมูลในระดับพื้นที่ได้ เพราะเป็นข้อมูลระดับโรงพยาบาล แต่อาจจะใช้เปรียบเทียบความรุนแรงและผลลัพธ์ของการบาดเจ็บระหว่างสถานที่เกิดเหตุ (อำเภอ จังหวัด) ได้ โดยเปรียบเทียบกับภาวะเศรษฐกิจสังคมของสถานที่เกิดเหตุ

ข้อมูลผู้ป่วยในโรงพยาบาล ใช้สำหรับการเบิกจ่ายในระบบประกันสุขภาพ โดยข้อมูลผู้ป่วยในรายบุคคลจะมีข้อมูลการวินิจฉัยโรค และการได้รับหัตถการและการผ่าตัด สามารถเปรียบเทียบการได้รับหัตถการและการผ่าตัด ระหว่างสิทธิการรักษาได้ สำหรับเรื่องอัตราป่วย ต้องมีการรวมข้อมูลของทุกสถานพยาบาลในพื้นที่ แล้วคำนวณเป็นอัตราป่วย โดยใช้ข้อมูลประชากรของพื้นที่เป็นตัวหาร แล้วเปรียบเทียบกับภาวะเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่ อย่างไรก็ดี ข้อมูลดังกล่าว อาจจะมีปัญหาความครอบคลุมข้อมูลของสถานพยาบาลภาคเอกชนที่อยู่นอกระบบประกันสุขภาพ

ทะเบียนมะเร็งประชากร ดำเนินการโดยสถาบันมะเร็งแห่งชาติ เป็นข้อมูลระดับประชากร แต่จัดเก็บเพียง 5 จังหวัด (อยู่ระหว่างการขยายจังหวัด) สามารถคำนวณอัตราป่วยของจังหวัด อำเภอได้ โดยต้องเปรียบเทียบกับปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่ที่มีทะเบียนมะเร็ง ฐานข้อมูลนี้มีเลขประจำตัวประชาชนที่สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลบุคคลอื่นได้ แต่ไม่มีข้อมูลปัจจัยด้านการศึกษาและอาชีพในฐานข้อมูลนี้

ข้อมูลทะเบียนโรคเบาหวาน ดำเนินการโดยสมาคมโรคต่อมไร้ท่อ มีข้อมูลผู้ป่วยที่ขึ้นทะเบียนในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ มีข้อจำกัดในการคำนวณเป็นอัตราป่วยในพื้นที่ แต่สามารถวิเคราะห์การรักษา และภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยได้ โดยเปรียบเทียบตามอาชีพ การศึกษา และสิทธิการรักษาได้ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลบุคคลอื่น

โดยสรุป แหล่งข้อมูลส่วนใหญ่ที่มีทั้งข้อมูลเศรษฐกิจสังคม และข้อมูลสุขภาพ มักจะมาจาก การสำรวจ ซึ่งจะสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มคนตามเศรษฐกิจสังคมได้ แต่มักจะมีข้อจำกัดหากจะเปรียบเทียบระดับพื้นที่ย่อย เนื่องจากการสุ่มตัวอย่าง มักจะลงไปไม่ถึงพื้นที่ขนาดเล็ก สำหรับข้อมูลทะเบียนและระบบเฝ้าระวัง มักจะมีข้อจำกัดด้านข้อมูลปัจจัยเศรษฐกิจสังคมของบุคคล แต่มีจุดแข็งด้านข้อมูลพื้นที่ จึงสามารถนำมาวิเคราะห์ในระดับพื้นที่ หากเป็นข้อมูลระดับประชากร